

EDUCAȚIA ȘI DREPTUL LA DEZVOLTARE ÎNTR-O LUME GLOBALIZATĂ

Prof. univ. dr. Florica BRAȘOVEANU

Universitatea Ovidius din Constanța, Romania

floriordache@yahoo.com

ABSTRACT: Education and the Right to Development in a Globalized World.

The study examines the central role of education in realizing the right to development in a globalized context, defined by cultural diversity, economic inequalities, and social challenges. Beginning with the recognition of the right to development as a fundamental human right, relevant international documents are analyzed, such as the Declaration on the Right to Development and the 2030 Agenda for Sustainable Development, which emphasize the need for equitable access to quality education. The analysis explores the impact of globalization on education, highlighting both the opportunities created by academic mobility and knowledge exchange, as well as the risks of exacerbating inequalities in access to educational resources.

The importance of education in fostering global citizenship is also underscored, contributing to the development of skills necessary in an interconnected society, with a focus on inclusion and cultural diversity as fundamental dimensions of an equitable educational system. Finally, major challenges that hinder the realization of the right to development through education are examined, including economic disparities and barriers created by discrimination.

Keywords: *Right to development, globalization, education for development, cultural diversity, equal opportunities, inclusion, sustainable development.*

Introducere

Dreptul la dezvoltare este recunoscut ca un drept fundamental al omului, consfințit de diverse tratate internaționale și documente de referință, precum Declarația Dreptului la Dezvoltare adoptată de Organizația Națiunilor Unite în anul 1986.¹

1 Națiunile Unite (1986). *Declarația Dreptului la Dezvoltare*. Adunarea Generală a Națiunilor Unite, Rezoluția 41/128. Disponibil la: [<https://www.un.org>]

Acest drept presupune nu doar creșterea economică, ci și o dezvoltare holistică care include educația, sănătatea, egalitatea de șanse și participarea activă la viața comunității. Într-o lume globalizată, acest drept devine și mai relevant, deoarece influențele culturale, economice și sociale traversează liber granițele, aducând atât provocări, cât și oportunități pentru indivizi și comunități.

Globalizarea și diversitatea culturală modelează dreptul la dezvoltare personală și profesională, influențând accesul la resurse, oportunitățile educaționale și capacitatea fiecăruia de a-și atinge potențialul. Educația² este un element central al acestui proces, deoarece oferă instrumentele necesare pentru a naviga într-un mediu global complex și pentru a valorifica diversitatea culturală ca o resursă pentru dezvoltare.

2. Consacrarea dreptului la dezvoltare

Dreptul la dezvoltare a apărut ca o componentă esențială în cadrul sistemului drepturilor omului, fiind recunoscut oficial în 1986 prin adoptarea Declarației dreptului la dezvoltare de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite.³ Acest document afirmă că dezvoltarea este un drept inalienabil al omului, prin care fiecare individ și toate popoarele sunt îndreptățite să participe, să contribuie și să se bucure de o dezvoltare economică, socială, culturală și politică, în care toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului pot fi realizate pe deplin. Această consacrare a venit într-un context în care globalizarea și interdependența economică începeau să redefinească relațiile internaționale și prioritățile de dezvoltare ale statelor.⁴

Pe parcursul evoluției sale, dreptul la dezvoltare a fost privit nu doar ca un proces economic, ci ca unul holistic, ce cuprinde și dimensiuni sociale, culturale și politice. Dezvoltarea este strâns legată de realizarea altor drepturi fundamentale, cum ar fi dreptul la educație, sănătate și un standard de viață decent. Dreptul la dezvoltare pune accent pe participarea activă,

2 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Current Values of Education and Culture", în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.

3 Națiunile Unite (1986). *Declarația Dreptului la Dezvoltare*. Adunarea Generală a Națiunilor Unite, Rezoluția 41/128. Disponibil la: [<https://www.un.org>]

4 Zlătescu, I., "Noi obiective pentru dezvoltarea durabilă", în *Drepturile omului*, 2 (2015), pp. 7-14.

liberă și semnificativă a indivizilor în procesele de luare a deciziilor care le afectează viața și bunăstarea, subliniind astfel interdependența dintre dezvoltare și respectarea drepturilor omului. Astfel, conceptul se aliniază cu principiile de bază ale Declarației Universale a Drepturilor Omului din 1948, care subliniază dreptul fiecărei persoane de a trăi liber și de a-și realiza potențialul.⁵

Declarația dreptului la dezvoltare adoptată de ONU în 1986 constituie unul dintre principalele documente internaționale care consacră acest drept, definindu-l ca un proces global care trebuie să îmbunătățească continuu bunăstarea tuturor indivizilor. Documentul stipulează că statele au datoria de a coopera pentru a elimina obstacolele care împiedică dezvoltarea și de a promova o ordine economică internațională echitabilă și echilibrată, capabilă să sprijine progresul tuturor națiunilor.

Un alt document esențial în acest context este Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată de Organizația Națiunilor Unite în anul 2015. Aceasta stabilește 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) care urmăresc să asigure prosperitatea pentru toți, protejând în același timp planeta. Dreptul la dezvoltare este intrinsec integrat în aceste obiective, care vizează eradicarea sărăciei, asigurarea accesului la educație de calitate, egalitatea de gen, reducerea inegalităților și construirea unor societăți pașnice și incluzive.

Agenda 2030 reafirmă angajamentul comunității internaționale de a nu lăsa pe nimeni în urmă și de a asigura că fiecare individ își poate atinge potențialul maxim într-un mediu echitabil și sustenabil.

În contextul actual, marcat de globalizare, crize economice și sociale, precum și provocări majore legate de schimbările climatice și migrație, dreptul la dezvoltare capătă o importanță crescută.⁶ Acesta nu doar că oferă un cadru pentru formularea politicilor de dezvoltare la nivel național și internațional, dar și accentuează necesitatea de a aborda dezvoltarea prin-

5 Adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la data de 10 decembrie 1948; Ioan-Gheorghe Rotaru, "The Transylvanian Diet: A Precedent to Human Rights and Religious Freedom - 400 Years Prior to the Universal Declaration of Human Rights", în *Shaping a World of Freedoms: 75 Years of Legacy and Impact of the Universal Declaration of Human Rights*, Nelu Burcea and Liberato C. Bautista (eds.), New York, United Nations Plaza, UNEQUAL World Research Center, 2023, pp. 205-221.

6 Dumitriu, P., „Dreptul la dezvoltare în contextul globalizării economice”, în *Drepturile omului*, 1 (2006), pp. 3-14.

tr-o prismă centrată pe oameni, în care drepturile și demnitatea umană sunt puse pe primul loc.

Pentru indivizi, dreptul la dezvoltare se traduce prin accesul la educație de calitate, oportunități de angajare, servicii de sănătate și un mediu de viață sigur și sustenabil. În plan comunitar, acest drept contribuie la coeziunea socială și la capacitatea comunităților de a răspunde eficient la provocările globale, precum sărăcia extremă, inegalitățile economice și sociale și degradarea mediului. De asemenea, este esențial în promovarea participării active a cetățenilor în procesele de guvernare, încurajând o guvernare transparentă și responsabilă.

Educația este fundamentală în acest proces, deoarece facilitează dezvoltarea abilităților necesare pentru participarea activă în viața socială și economică și pentru adaptarea la schimbările rapide din societatea contemporană.

Astfel, dreptul la dezvoltare reprezintă un pilon esențial al drepturilor omului și un instrument de transformare socială, economică și culturală, reflectând nevoia de a crea o societate în care toți indivizii au șanse egale de a se dezvolta și de a contribui la bunăstarea comună.

3. Impactul globalizării asupra dreptului la dezvoltare

Globalizarea, ca proces complex de integrare și interconectare la nivel mondial, a generat atât oportunități, cât și provocări semnificative pentru realizarea dreptului la dezvoltare. Pe de o parte, globalizarea a facilitat transferul rapid de cunoștințe, tehnologie și capital, contribuind la creșterea economică și la îmbunătățirea condițiilor de viață în numeroase regiuni ale lumii. Acest fenomen a deschis noi piețe și a promovat inovația, oferind indivizilor oportunități sporite de angajare, educație și mobilitate. Crearea unor rețele globale de cunoaștere și educație a permis accesul la o gamă largă de resurse educaționale și la parteneriate internaționale care susțin dezvoltarea personală și profesională. Documente internaționale, precum Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, subliniază importanța globalizării ca mijloc de a accelera dezvoltarea durabilă, prin cooperare și parteneriate internaționale.⁷

7 Națiunile Unite (2015). *Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*. Adunarea Generală a Națiunilor Unite, Rezoluția 70/1. Disponibil la: [<https://sdgs.un.org>]

Pe de altă parte, globalizarea a generat provocări majore care pot limita dreptul la dezvoltare, în special pentru grupurile vulnerabile⁸. Inegalitățile economice și sociale s-au accentuat în multe părți ale lumii, iar beneficiile globalizării nu au fost distribuite echitabil între toate statele și populațiile. În numeroase lucrări de specialitate, inclusiv cele ale economistului Joseph Stiglitz, este evidențiat faptul că globalizarea poate accentua disparitățile de venit și poate submina securitatea locurilor de muncă prin relocarea producției în țări cu costuri mai mici. Aceste fenomene contribuie la o creștere a inegalităților și a excluziunii sociale, afectând în mod direct capacitatea indivizilor de a-și realiza potențialul de dezvoltare.

Mobilitatea internațională a forței de muncă, facilitată de globalizare, a devenit un factor major care influențează dezvoltarea personală și profesională. Migrația pentru studii sau muncă oferă indivizilor oportunități de a-și îmbunătăți competențele și de a dobândi experiențe valoroase în diverse contexte culturale și economice. Educația transfrontalieră, schimburile academice și programele de mobilitate, precum Erasmus+ și alte inițiative similare⁹, joacă un rol important în formarea unei forțe de muncă globale, capabile să se adapteze și să prospere într-un mediu dinamic și multicultural.

Politicile naționale și internaționale trebuie să abordeze aceste dezechilibre, asigurând un transfer de cunoștințe și resurse care să contribuie la dezvoltarea sustenabilă a tuturor regiunilor, nu doar a celor mai favorizate.

4. Inegalitățile globale și accesul inegal la resurse educaționale și economice

Inegalitățile globale constituie una dintre cele mai mari provocări pentru dreptul la dezvoltare, accentuate de un acces inegal la resurse educaționale și economice.¹⁰ Disparitățile între statele dezvoltate și cele în curs de dezvoltare sunt evidente în accesul la educație de calitate, infrastructură

8 C. Mititelu, „The Human Rights and the Social Protection of Vulnerable Individuals”, in *Journal of Danubius Studies and Research*, II, 1 (2012), pp. 70-77.

9 C. Mititelu, „The Ph.D. and the Professional Doctorate. An Assessment of Some of the Comments”, in *Exploration, Education and Progress in the Third Millennium*, Ed. ProUniversitaria, București, 6 (2015), pp. 61-78.

10 Zlătescu, I., „Dreptul la dezvoltare durabilă (I)”, în *Drepturile omului*, 2 (2012), pp. 7-10.

digitală, servicii de sănătate și oportunități economice. În pofida eforturilor internaționale, cum ar fi cele stipulate în Obiectivul 4 al Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care vizează asigurarea unei educații incluzive și echitabile pentru toți, rămân numeroase bariere ce împiedică realizarea acestui obiectiv.

Educația digitală și accesul la tehnologie sunt alte aspecte critice care reflectă inegalitățile globale. În timp ce în țările dezvoltate, educația online și resursele digitale sunt din ce în ce mai accesibile, multe comunități din țările sărace nu dispun de infrastructura necesară pentru a beneficia de aceste avansuri. Adoptarea unor strategii integrate, care să includă parteneriate public-private și finanțare internațională, poate contribui la îmbunătățirea accesului la educație și la diminuarea inegalităților ce împiedică dezvoltarea personală și profesională a indivizilor.

Astfel, impactul globalizării asupra dreptului la dezvoltare este complex și ambivalent. Pe de o parte, globalizarea creează oportunități semnificative pentru educație și mobilitate, dar, pe de altă parte, generează provocări și inegalități care trebuie abordate prin politici coerente și acțiuni concertate la nivel global, național și local.

Dreptul la dezvoltare, consacrat de legislația internațională, rămâne un obiectiv esențial ce necesită un angajament continuu pentru a asigura că beneficiile globalizării sunt resimțite de toți cetățenii lumii, fără excepție.¹¹

5. Educația ca mijloc de realizare a dreptului la dezvoltare

Educația pentru cetățenie globală este esențială într-o lume interconectată, oferind indivizilor competențele și valorile necesare pentru a participa activ și responsabil la societatea globală. Acest tip de educație promovează înțelegerea diversității culturale, respectul pentru drepturile omului, empatia și capacitatea de a acționa în mod solidar față de provocările globale, cum ar fi schimbările climatice, inegalitățile economice și conflictele sociale. Educația pentru cetățenie globală este susținută de diverse cadre internaționale, inclusiv de UNESCO, care încurajează statele membre să includă în curricula școlară teme care vizează responsabilitatea globală și dezvoltarea durabilă.¹²

11 Zlătescu, I., „Noi obiective pentru dezvoltarea durabilă”, în *Drepturile omului*, 2 (2015), pp. 7-14.

12 Brașoveanu, F., „Consideratii privind protectia drepturilor omului la nivel european”,

Educația pentru cetățenie globală contribuie astfel direct la realizarea dreptului la dezvoltare, oferind indivizilor un set de competențe adaptabile și o înțelegere profundă a interdependențelor globale.

Promovarea egalității de șanse și a incluziunii în educație este un principiu fundamental pentru asigurarea dreptului la dezvoltare. Accesul egal la o educație de calitate este esențial pentru a elimina barierele care împiedică indivizii să-și atingă potențialul, indiferent de gen, rasă, statut socio-economic sau dizabilitate. Acest principiu este consacrat în documente internaționale precum Convenția ONU cu privire la drepturile copilului¹³ și Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, care stipulează că toți copiii și tinerii au dreptul la o educație care le dezvoltă personalitatea, talentul și abilitățile mentale și fizice la potențialul lor maxim.

Incluziunea în educație implică adaptarea curriculei, a metodelor de predare și a infrastructurii școlare pentru a răspunde nevoilor diverse ale tuturor elevilor. Potrivit UNESCO, școlile și instituțiile educaționale trebuie să creeze un mediu de învățare care să fie nu doar accesibil, ci și relevant și sensibil la contextul cultural al fiecărui elev. Aceasta presupune eliminarea discriminării și a barierelor structurale care afectează grupurile vulnerabile, cum ar fi copiii cu dizabilități, cei din comunități etnice minoritare sau cei din medii socio-economice dezavantajate. Lucrările de specialitate evidențiază faptul că o educație incluzivă nu doar că îmbunătățește rezultatele educaționale, ci și contribuie la coeziunea socială, reducerea sărăciei și creșterea oportunităților de angajare.¹⁴

Educația joacă un rol determinant în reducerea sărăciei și combaterea excluziunii sociale, fiind recunoscută ca unul dintre cei mai importanți factori de mobilitate socială. Accesul la o educație de calitate le permite indivizilor să dobândească abilitățile necesare pentru a se integra pe piața muncii și pentru a participa activ la viața economică și socială a comunității lor. Potrivit Băncii Mondiale, fiecare an suplimentar de școlarizare poate crește veniturile unei persoane cu până la 10%, subliniind impactul direct

in *Analele Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu. Serie Științe Juridice*, 3 (2015), pp. 27.

13 C. Mititelu, „The Children's Rights. Regulations and Rules of International Law”, în *Ecumeny and Law*, 3 (2015), pp. 151-169.

14 Căzănel, M., „The Structure, Characters and Effects of Legal Rights Potestative”, în *Ovidius University Annals, Economic Sciences Series*, 2 (2015), pp. 22-25.

al educației asupra prosperității economice.¹⁵ De asemenea, Obiectivul 4 al Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă pune accent pe asigurarea unei educații de calitate și pe promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți, ca mijloc de reducere a sărăciei și de susținere a unei dezvoltări durabile și incluzive.

Educația reduce excluziunea socială prin cultivarea abilităților de comunicare, dezvoltarea competențelor sociale și promovarea unei înțelegeri mai profunde a diversității și a drepturilor omului. Educația pentru incluziune, care abordează barierele economice, culturale și psihologice, este esențială pentru a sprijini integrarea indivizilor marginalizați în societate.

În concluzie, educația este nu doar un drept fundamental, ci și un instrument esențial pentru realizarea dreptului la dezvoltare, în special într-o lume globalizată și diversificată. Prin educație, se construiește baza pentru o societate mai echitabilă și mai inclusivă, în care fiecare individ are oportunitatea de a-și atinge potențialul și de a contribui la binele comun. Această abordare holistică a educației, susținută de legislație și politici internaționale, este cheia către o dezvoltare durabilă și justă pentru toți.

6. Diversitatea culturală și educația pentru dezvoltare

Diversitatea culturală reprezintă una dintre cele mai valoroase resurse ale umanității, contribuind semnificativ la îmbogățirea cunoașterii, la promovarea inovației și la consolidarea coeziunii sociale. În mediul educațional, valorizarea diversității culturale implică recunoașterea și respectarea diferențelor dintre elevi în ceea ce privește limbajul, religia, tradițiile și perspectivele lor asupra lumii. UNESCO subliniază, prin Declarația Universală privind Diversitatea Culturală (2001), că diversitatea culturală este „moștenirea comună a umanității” și trebuie protejată ca o sursă de creativitate, coeziune socială și dezvoltare durabilă.¹⁶

În școli și universități, valorizarea diversității culturale se manifestă prin incluziunea unor curriculum-uri care reflectă diferite perspective culturale, prin organizarea de activități care celebrează diversitatea și prin

15 Banca Mondială (2020). *World Development Report: Learning to Realize Education's Promise*, Washington, D.C.: Banca Mondială. Disponibil la: [https://www.worldbank.org]

16 Brașoveanu, F., & Anechitoae, C., „Considerații privind protecția internațională a drepturilor omului”, în *Jurnalul Libertății de Conștiință*, 9 (1) (2021), pp. 98-110.

crearea unui mediu de învățare în care fiecare elev se simte valorizat și respectat. Astfel, educația care valorizează diversitatea culturală contribuie în mod direct la realizarea dreptului la dezvoltare, oferindu-le elevilor un cadru în care să învețe să trăiască și să colaboreze într-o societate pluralistă.¹⁷

Educația interculturală este o abordare educațională care promovează înțelegerea, comunicarea și respectul reciproc între persoane din diferite culturi. Această formă de educație nu doar că sprijină dezvoltarea abilităților de comunicare interculturală, ci și contribuie la formarea empatiei, o calitate esențială într-o societate globalizată. Empatia permite indivizilor să se pună în locul celorlalți, să înțeleagă și să respecte diferențele culturale, construind astfel relații bazate pe încredere și respect reciproc. Educația interculturală este promovată de Consiliul Europei și UNESCO ca o modalitate de a combate stereotipurile și prejudecățile și de a sprijini coeziunea socială.

În ciuda beneficiilor clare ale diversității culturale, gestionarea acesteia în mediul educațional poate prezenta numeroase provocări.¹⁸ Una dintre cele mai mari dificultăți este combaterea discriminării și a excluziunii, care pot apărea atunci când elevii din minorități culturale nu se simt integrați sau reprezentați în sistemul educațional.¹⁹ Aceste bariere pot duce la rezultate educaționale slabe, la absenteism și, în cazuri extreme, la abandonul școlar. De asemenea, barierele lingvistice pot îngreuna procesul de învățare pentru elevii care nu vorbesc limba de predare ca limbă maternă, afectându-le astfel performanțele academice și integrarea socială.

Pentru a gestiona eficient aceste provocări, este esențial ca instituțiile educaționale să adopte politici și practici care promovează incluziunea și echitatea.²⁰ Lucrările de specialitate sugerează că formarea profesorilor în domeniul competențelor interculturale este esențială pentru a crea un mediu educațional care să fie receptiv la diversitatea culturală. Consiliul Europei, prin recomandările sale, încurajează statele membre să implementeze

17 Marin, M., „Protecția Juridică a Drepturilor Omului între Cutumă, Lege și Jurisprudență”, în *Management Intercultural*, 30 (2014), pp. 122-126.

18 Anechitoae, C., „Toleranța versus intoleranța”, în *Jurnalul Libertății de Conștiință*, 11(2) (2023), pp. 124-133.

19 Marin, M., „Human rights between abuse and non-discrimination”, în *Management Intercultural*, 31 (2014), pp. 209-213.

20 Topor, R., „Considerations for conflict. Diplomatic mediation”, în *Ars Aequi*, 6(1) (2016), pp. 133-137.

programe de formare continuă pentru profesori, care să le ofere abilitățile necesare pentru a recunoaște și a valoriza diversitatea culturală în clasă. De asemenea, abordările pedagogice centrate pe elev, care respectă și integrează contextul cultural al fiecărui individ, sunt esențiale pentru a asigura o educație echitabilă și accesibilă.

Documentele internaționale, cum ar fi Convenția UNESCO privind Protecția și Promovarea Diversității Expresiilor Culturale (2005), subliniază necesitatea promovării unei educații care să recunoască diversitatea culturală nu ca o problemă, ci ca o oportunitate de învățare și de îmbogățire reciprocă. Politicile educaționale care sprijină accesul egal la educație, indiferent de contextul cultural, contribuie la reducerea inegalităților și la crearea unui mediu de învățare incluziv și respectuos.²¹

În concluzie, diversitatea culturală și educația pentru dezvoltare sunt strâns interconectate, educația având rolul de a transforma diversitatea într-un atu, nu într-un obstacol. Valorizarea diversității culturale, promovarea educației interculturale și gestionarea eficientă a provocărilor asociate acestora sunt esențiale pentru realizarea unui sistem educațional care să sprijine dreptul la dezvoltare pentru toți indivizii, contribuind astfel la construirea unei societăți mai echitabile, mai incluzive și mai prospere.

Concluzii

În această lucrare, am explorat complexitatea relației dintre educație și dreptul la dezvoltare într-o lume marcată de globalizare, diversitate culturală și provocări socio-economice. Am subliniat evoluția dreptului la dezvoltare în cadrul drepturilor omului și am evidențiat documentele internaționale care îl consacră, precum Declarația Dreptului la Dezvoltare și Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Am analizat impactul globalizării asupra educației, care, deși deschide numeroase oportunități pentru învățare și mobilitate, amplifică și inegalitățile, afectând accesul echitabil la resurse educaționale și economice.²²

21 Brașoveanu, F., & Anechitoae, C., „Considerații privind protecția internațională a drepturilor omului”, în *Jurnalul Libertății de Conștiință*, 9 (1) (2021), pp. 98-110.

22 Marin, M., „Protecția Juridică a Drepturilor Omului între Cutumă, Lege și Jurisprudență”, în *Management Intercultural*, 30 (2014), pp. 122-126.

Educația²³ joacă un rol fundamental în realizarea dreptului la dezvoltare, acționând ca un catalizator pentru creștere economică, coeziune socială și participare activă în viața comunității. Într-o lume globalizată, educația este mai mult decât un instrument de transmitere a cunoștințelor; este un mijloc de formare a unor cetățeni globali, capabili să navigheze prin complexitatea unei societăți diverse și interconectate. Prin educație, indivizii dobândesc competențele necesare pentru a participa activ în procesele de luare a deciziilor, pentru a promova drepturile omului și pentru a contribui la dezvoltarea sustenabilă a comunităților lor.

În contextul provocărilor contemporane, precum schimbările climatice, migrația, inegalitățile sociale și extremismul, educația oferă soluții pentru formarea unor societăți reziliente și coezive. Politicile educaționale trebuie să reflecte această complexitate, susținând incluziunea, echitatea și accesul egal la resurse educaționale, astfel încât fiecare individ să aibă șansa de a-și realiza potențialul maxim. Fără educație de calitate, dreptul la dezvoltare rămâne un ideal greu de atins pentru multe comunități din întreaga lume.

Privind spre viitor, este esențial ca sistemele educaționale să se adapteze la cerințele unei societăți globalizate și să răspundă provocărilor emergente. Investițiile în tehnologie educațională, promovarea competențelor digitale și asigurarea accesului echitabil la educație online sunt fundamentale pentru a reduce digital divide-ul și pentru a asigura că nicio comunitate nu este lăsată în urmă. În plus, educația trebuie să fie din ce în ce mai orientată spre abilitățile transversale, cum ar fi gândirea critică, creativitatea, reziliența și capacitatea de a colabora eficient într-un mediu multicultural.

Într-o lume în continuă schimbare, parteneriatele internaționale vor juca un rol important în schimbul de bune practici și în susținerea unor sisteme educaționale reziliente și incluzive. Colaborarea globală va contribui la crearea unor cadre educaționale care să sprijine dezvoltarea sustenabilă, să promoveze pacea și să răspundă nevoilor specifice ale unei populații diverse și interconectate.

În concluzie, educația este piatra de temelie a dezvoltării într-o lume globalizată²⁴, fiind atât o provocare, cât și o oportunitate. Prin politici edu-

23 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Valences of Education", in *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.

24 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Globalization and its effect on religion", in *Jurnalul Libertății de Conștiință (Journal for Freedom of Conscience)*, Mihnea Costoiu, Liviu-Bogdan Ciucă, Nelu Burcea (eds.), Les Arcs, France, Iarsic, vol.1, nr. 1, 2014, pp.532-541.

caționale progresive, investiții strategice și angajament la nivel global, educația poate deveni cu adevărat un motor al dezvoltării personale, profesionale și comunitare, contribuind la construirea unei lumi mai echitabile, mai prospere și mai incluzive pentru toți.

Bibliografie:

- ANECHITOAE, C., „Toleranța versus intoleranța”, în *Jurnalul Libertății de Conștiință*, 11(2) (2023), pp. 124-133.
- BANCA MONDIALĂ (2020). World Development Report: Learning to Realize Education's Promise. Washington, D.C.: Banca Mondială. Disponibil la: <https://www.worldbank.org>
- BRAȘOVEANU, F., & Anechitoae, C., „Considerații privind protecția internațională a drepturilor omului”, în *Jurnalul Libertății de Conștiință*, 9 (1) (2021), pp. 98-110.
- BRAȘOVEANU, F., „Consideratii privind protectia drepturilor omului la nivel european”, in *Analele Universității Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu. Serie Științe Juridice*, 3 (2015), p. 27.
- CĂZĂNEL, M., „The Structure, Characters and Effects of Legal Rights Potestative”, în *Ovidius University Annals, Economic Sciences Series*, 2 (2015), pp. 22-25.
- DUMITRIU, P., „Dreptul la dezvoltare în contextul globalizării economice”, în *Drepturile omului*, 1 (2006), pp. 3-14.
- MARIN, M., „Human rights between abuse and non-discrimination”, în *Management Intercultural*, 31 (2014), pp. 209-213.
- MARIN, M., „Protecția Juridică a Drepturilor Omului între Cutumă, Lege și Jurisprudență”, în *Management Intercultural*, 30 (2014), pp. 122-126.
- MITITELU, C., „The Children's Rights. Regulations and Rules of International Law”, în *Ecumeny and Law*, 3 (2015), pp. 151-169.
- MITITELU, C., „The Human Rights and the Social Protection of Vulnerable Individuals”, in *Journal of Danubius Studies and Research*, II, 1 (2012), pp. 70-77.
- MITITELU, C., „The Ph.D. and the Professional Doctorate. An Assessment of Some of the Comments”, in *Exploration, Education and Progress in the Third Millennium*, Ed. ProUniversitaria, București, 6 (2015), pp. 61-78.

- NAȚIUNILE UNITE (1986). Declarația Dreptului la Dezvoltare. Adunarea Generală a Națiunilor Unite, Rezoluția 41/128. Disponibil la: [<https://www.un.org>]
- NAȚIUNILE UNITE (2015). Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Adunarea Generală a Națiunilor Unite, Rezoluția 70/1. Disponibil la: [<https://sdgs.un.org>]
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Current Values of Education and Culture", în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Valences of Education", în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, "The Transylvanian Diet: A Precedent to Human Rights and Religious Freedom - 400 Years Prior to the Universal Declaration of Human Rights", în *Shaping a World of Freedoms: 75 Years of Legacy and Impact of the Universal Declaration of Human Rights*, Nelu Burcea and Liberato C. Bautista (eds.), New York, United Nations Plaza, UNEQUAL World Research Center, 2023, pp. 205-221.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Globalization and its effect on religion", în *Jurnalul Libertății de Conștiință (Journal for Freedom of Conscience)*, Mihaela Costoiu, Liviu-Bogdan Ciucă, Nelu Burcea (eds.), Les Arcs, France, Iarsic, vol.1, nr. 1, 2014, pp.532-541.
- TOPOR, R., „Considerations for conflict. Diplomatic mediation”, în *Ars Aequi*, 6 (1) (2016), pp. 133-137.
- ZLĂTESCU, I., „Dreptul la dezvoltare durabilă (I)”, în *Drepturile omului*, 2 (2012), pp. 7-10.
- ZLĂTESCU, I., „Noi obiective pentru dezvoltarea durabilă”, în *Drepturile omului*, 2 (2015), pp. 7-14.